

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „

Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDACȚIA
ȘI ADMINISTRATIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tarif
și învalia.

Manuscrisurile nu se în-
napoiță.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

1) Din nordul Monarhiei:
Nici un comunicat nou.

lachi și ordonanțel George Moldovan, ambil din regimentul de artilerie de câmp Nr. 35.

TRATATUL dela București.

Organul oficial al guvernului român „Vitorul“ ține să facă următoarele constatări față de unele svonuri înregistrate de ziarele bucureștene cu privire la tratatul dela București:

„...Interesul român în tratatul dela București nu era legat de a-nume linii de frontarii, de cât atât, întru cât ele asigurau un echilibru necesar intereselor noastre.

Acest echilibru România era datoare să-l apere, — în forma lui actuală, — numai atâta vreme cât ea putea crede că această menținere era cu puțință.

Dar dacă războiul european, în consecințele lui de mâine, ar putea aduce după sine o schimbare în fruntariile de azi ale unuia sau altuia dintre statele balcanice, *interesul românesc este ca echilibrul balcanic să fi restabilit pe baza prefacerilor produse, tocmai în scopul ca echilibrul real să se mențină și în forma lui nouă, ori-cari ari fi liniile de fruntarii în deplasarea lor eventuală.*

Articolul din „Epoca“ se sprijină deci pe un fond dela început greșit față de punctul de vedere al României, stabilit și primit în consiliul de Coroană.

Dar politica aceasta de svonuri, care are ecou tocmai în presa unui partid de guvernământ, e cu atât mai dăunătoare, cu cât interese mari ale țării obligă factorii răspunzători să evite polemici, cari nu intră în cadrul intereselor și preocupărilor zilei de azi...

Stare de asediu în China.
Biroul tel. ung. primește din Peking următoarea telegramă:

În numeroase guvernamente din China s'a decretat starea de asediu. Revoluția se întinde. Numeroși revoluționari au fost executați.

Amestecul Japoniei

în conflagrația actuală.

Ziarul italian „Nuovo Giornale“, vorbind de amestecul Japoniei în conflictul european, scrie următoarele:

Unul din fenomenele cele mai însemnate din conflagrația actuală, este intrarea în acțiune a imperiului japonez. Japonia va putea lua ușor în stăpânire colonia germană Kiau-Ceao, iar arhipelagul lui Bismarck, insulele Caroline, Moriane, acele constelațiuni de insule cu care Germania înconjurase nordul Australiei, ca și insula Samoa, îndepărtatul popas pe drumul Americii, vor deveni una după alta, o pradă lesnicioasă de cucerire pentru Japonia, care va putea imprăști peste tot pe aceste înuturi parte din poporul său așa de prolific.

Din punctul de vedere politic, această acțiune a Japoniei are o importanță încă și mai mare, căci e menită să facă din ea adevărată stăpână a extremului Orient. Până acum, Germania împărțea cu dansa hegemonia Răsăritului și ajunsese să întrecă pe acest țărâm chiar și pe Anglia, mai cu seamă sub privința economică.

Astăzi, întregul vis german de stăpânire asupra acelor Mări Îndepărtate e amenințat să apună în folosul Japoniei. Prestigiul și puterea Europei, de pe urma acestui războiu, va scădea simțitor nu numai în folosul Americii ci și al răsii galbene. Ba s'ar putea zice, că conflagrația de față este ca și punctul de plecare pentru o nouă partidă ce se va juca între rasa albă și cea galbenă.

Un protest al Angliei. Ziarul italian „Giornale d'Italia“ i-se comunică din Londra:

La cererea urgentă a Angliei aliații au renunțat la planul, ca Japonia să aducă pe căile ferate siberiene un jumătate milion de soldați în Europa. Anglia are mari nedumeriri față de o atare invazie.

O datorie de onoare.

Ziarul vienez „Sonn n. Montags-Zeitung“ scrie următoarele în n-rul său recent:

Correspondenzbureau a desmintit deja categoric știrile ziarelor streine, în special engleze, și sârbești, despre răsvrătiri în armata austro-ungară dat fiind naționalitățile ce o compun; e o datorie de onoare a complecta acea desmintire categorică.

Am avut prilejul să observ soldați din diferite naționalități și să vorbesc cu dansii în toate limbile monarhiei; am vorbit și cu soldați cari luaseră parte la lupte, ca răniți, și timp de cinci săptămâni cât am stat pe teritoriul de luptă am avut timp să observăm ce a adevărat din svonurile lansate. El bine, toate laudele ce s'au adus pe dreptate soldaților noștri se *cuvine fără excepție* soldaților tuturor naționalităților.

De pildă regimentul 41 de infanterie e compus pe jumătate din români. El a participat la cinci lupte (Husiatin Ciorkow, Bucșaci, Monasterzyska și în Bucovina sud-orientală, a primit 40 medalii pentru vitejie și a suferit mari pierderi de oameni; regimentul 64, compus aproape în totalitate de români, era la bătălia din Lemberg. O zi tatreagă a stat în foc, a făcut minuni de vitejie.

Lângă Krasnik și Lemberg un regiment ceh a luptat cot la cot cu regimente germane și dacă li s'a adus o imputare a fost aceea că erau prea impetuosi. Tot astfel din povestirile soldaților italieni și ucrainenii răniți, rezultă că aceste regimente au luptat săptămâni întregi. Printre cei decorați pentru vitejie se află mulți ruteni.

Dar nu numai față de dușman, ci chiar între ei soldații noștri au o atitudine care ar putea sluji de model și unor țări național uniforme: bosniacii ajută pe unguri, cehii pe germani, polonezii pe ruteni, toate popoarele sunt unite ca frații. Orice afirmațiune contrară e o sfruntată minciună.

(Bir. de corespon.)

Imprumutul Franței. Din Stockholm se anunță:

Planul contragerii unui imprumut francez în Statele-Unite, poate fi considerat ca definitiv eşuat. În consecință guvernul Franței sondează în direcția aceasta terenul la Londra.

Parlamentul sud-african.

O telegramă din Amsterdam arată: Ziarul „Times“ comunică, că parlamentul sud-african a refuzat participarea la războiul precum și ajutorarea Angliei.

Atitudinea Italiei în chestia albaneză.

Ziarul italian „Stampa“ des-minte știrea după care Italia ar fi pe cale de-a efectua o debarcare de trupe la Valona.

Valona, — scrie ziarul amintit — ar putea să fie amenințată din două părți. În ceea ce privește *mişcarea epi-roților*, Grecia știe că Italia nu va îngădui cu nici un chip înaintarea lor asupra Valonei; de aceea guvernul din Atena a și dat în acest sens cele mai temelnice asigurări guvernului din Roma. În ceea ce privește *mişcarea albanezilor musulmani*, se observă aci (Roma) că mișcarea lor nu poate să albă și în adevăr nu are decât un caracter pur religios. Nu se poate admite ca Turcia să se gândească serios la posibilitatea de a recupa Albania.

Dar s'ar putea întâmpla cazul unei *incursiuni muntegrene* în nordul Albaniei sau al ocupării din partea trupelor eline a unor orașe albaneze mai în spre granița grecească.

În aceste două cazuri Italia are de ales între calea diplomatică și cea a armelor. În actualele împrejurări Italia nu se va lipsi de nici unul măcar din soldații săi, Italia a declarat că cât va ține actualul războiu, ea va considera tot ceace se va petrece în interiorul Albaniei ca trecător și până la încheierea finală a războiului european. Până atunci Italia va ține ca să fie respectate atât granițele actuale ale Albaniei cât și principiul neutralității albaneze.

Pe baza acestui principiu, Italia a înștiințat atât guvernul din Viena cât și guvernele franceze și engleze că nu poate să admită ca, un port albanez să slujească drept bază de operațiune pentru acțiunea lor navală, și tot pe baza acestui principiu a intervenit la Viena, cerând lămuriri asupra debarcării unui convoi de arme și munițiuni la San Giovanni di Medua.

Fortificațiile Anversului.

După cum ne-au anunțat telegramele cel mai însemnat punct de rezistență care i-a mai rămas Belgiei după căderea Liègeului și a Namurului, este portul întărit Anvers. Abolo s'a retras curtea; guvernul și armata belgiană.

Așezat la închizătura fluviului, la o bună distanță de țărâm mării el este apărat din spre mare de înșăl această situațiune, care îi dă deosebită siguranță numai a câteva baterii de

Soldați români decorați pentru vitejia lor.

În n-rul recent al monitorului oficial al armatei austro-ungare găsim o nouă serie de soldați români distinși pentru vitejia lor în focul luptei.

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit sergentului major din regimentul de inf. 63 **Pavel Urs**, drept recunoștință pentru ținuta sa eminentă și gata de jertfă în fața dușmanului.

Medalia de argint pentru vitejie cl. I drept recunoștință pentru ținuta vitează în fața dușmanului: sergentului **Ladislau Cernucan** din regim. de inf. 63.

Medalia de argint pentru vitejie cl. II: caporalului în rezervă **Basilu Voina** din regimentul 50 inf. (bat. 4), voluntarului **Eugen Pa-**

*Atunci vlădici cu rugi preasfinte
Rugau din cer mântul har:*

— *Fă, Doamne, pace în mor-
[minte
Și urgisirilor hotar!**

*Bătrânul Buga glas-și drese
Și astăzi cântă iar vioin:*

— *De țară, Vodă, nu-ți mai
[pese
E mândră-n pace și-n războiu.*

*Și numai uneori cu jale
Suspină par'că glasul său:*

— *Știu cugetul Măriei Tale
Și m'oiu ruga la Dumnezeu...
C. Berariu.*

Notă. »Bugă« s'a cheama cel mai vechiu și mai mare clopot al mănăstirii Putna. Inscripția de pe el, publicată de fostul membru al Academiei române S. Fl. Marian, este: »Acest clopot antume Buga al mănăstirii Putnii la anii dela Cristos 1484 s'a făcut de ctitorul ei, feroitul Ștefan Voevod cel vestit, iar la anul 1760 s'au stricat, și mănăstirea, cu ajutorul mitropolitului Iacob, l-au prefăcut; și la anii 1793 iarăși s'au stricat și la anul 1818 prin stăpânirea igumentului Filaret Bendeschil

cu ajutorul boerilor Ilie Ilșchi, Dumitraș Costin și Vasile Vasilco iarăși din iznou s'au prefăcut. Auzi, Doamne, glasul lor.

Mobilizarea Cazacilor.

Ziarul englez Ștefan Graham se află într'un sat din Asia când a fost chemați la armă Cazacii. El a făcut un raport în Times din Londra, în care și-a descris impresiile:

Erăm într'un sat de Cazaci din munții Altai — scrie Graham, — la o depărtare căm de 1200 verște*) spre sud de la calea ferată siberiană. Regiunea era învăluită în toată frumusețea verii, locuitorii erau liniștiți și vedeau de munca câmpului, când în 31 iulie la 4 ore dimineața a sosit în sat vestea despre război. În zgomotul ce s'a iscat m'am deșteptat din somn. În curte discuta agitată servitorimea. Doamna căsii bătu în fereastră și-mi strigă:

— Ai auzit noutatea? A izbucnit războiul.
Pe drum mergea călare un Cazac tânăr cu steag roșu și striga din când în când:

— Războiul Războiul!
Toți Cazacii și-au scos cali din grajduri și-au îmbrăcat uniforma și și-au luat lăncile. Țărul cheamă la luptă pe Cazacii săi. Atâta știam în a-

*) O verște rusescă — 1 km. 67 m.

cele momente. Cine e dușmanul? Nu aveam nici idee. Așa s'a petrecut și acum zece ani, când acești Cazaci din Asia au fost mobilizați contra Japoniei. Tot felul de combinații: bătăia se va da probabil cu China. Nu, cu Anglia! De sigur cu Anglia! Am auzit...

La patru zile am aflat adevărul, dar nu-l credea nimenea. La două zile după vestea de război a sosit ordinul de mobilizare. Au fost înrolați toți bărbaiți în etate de 18—43 de ani. Ofițeri de ordonanță cărari au adus pe seama *hatmanului* porunci secrete. Ofițerii au făcut schimb de cai și au plecat grăbiți spre interiorul țării. În capul satului sta arborat ziua un stindard roșu, iar noaptea li lua locul o lampă tot de această culoare.

Medicii veterinari supuneau la o vizită minuțioasă caii luptătorilor și cei nepotriviți erau respinși.

Cazacii aveau să plece în cete spre orașul Omsk, unde erau să fie învașonați.

Sămbătă seară s'a oficiat un serVICI divin. Joi dimineața au scos din biserică vasul cu apă sfințită și l'au dus pe vârful unei movile. S'au adunat acolo toți Cazacii, rosteau rugăciuni și și-au luat rămas bun de la femei. Preotul în ornate, cutriera mulțimea și împărțea binecuvântare. Era însoțit de bătrânii satului, cari duceau stindardele. Se afla de față și corul bisericesc. Cortegiul s'a oprit.

Atunci s'a făcut declarația, cătră mulțime, că războiul se poartă cu Germania și Austro-Ungaria!

Un freamăt de mirare trecu prin șirurile oamenilor.

Preotul mai rosti o rugăciune, pe care a încheiat-o cu cuvintele de înplorare:

— Doamne D-zeule, scutește pe credincioșii tăi Slavi!

De pe colină Cazacii s'au întors acasă, apoi au plecat la războiu.

La un loc, în o depărtare de vreo trei km. dela sat, s'au oprit și au aranjat un praznic. S'au ospătat și li s'a împărțit wutki (rachiu). Au beut în sănătatea Țărului. Amețiți de rachiu, s'au încins în dans sburdănițe și sălbatic. Femeile li priveau triste și cu lacrimile în ochi.

Petrecerea a ținut o oră. Atunci s'a dat alarma. Cazacii au încheiat și și-au văzut de drum. Femeile l-au însoțit câțiva chilometri, apoi s'au oprit rând pe rând, spre a se întoarce în sat. Ele priveau cu ochii înălțimați după călărății cari galopau și dispăreau în norii de pulbere pe pe drum, ei dispăreau poate pentru totdeauna.

(Din „Budap. Hirl.“)

Buga.

*Din vremuri vechi bătrânul Bugă
În Putna, loc de rugi ales,
Îndeamă nchinători la rugă
Creștini din plaiu, din văi, din
[șes.*

*Acolo Ștefan-Vodă doarme
Și Buga are glasul lui
Răsunător, când e la arme,
Și blând la ruga Domnului.*

*El pus de însuși Vodă este —
Ca să-i vorbească în mormânt,
De-orice schimbare dându-i veste
Pe-al Moldovenilor pământ.*

*De mulțori Ștefan, sârmanul,
Să sbucimă oftând în somn
Când năvălea suneț dușmanul
Rizând de vr'un nevredețic Dömn.*

*Căci Buga îi făcea de știre
Și răsuna din răspuțeri,
Până gema de răgușire,
Creștând în două de dureri.*

ȘTIRI

9 Sept. v. 1914.

era posibil. Aproape în fiecare minută se schimba limba de conversație, după naționalitatea rănitului. S'a vorbit acolo nemțește, ungurește, slovacăște, în limba polonă, în limba cehă, croată, rusească etc.

Un episod foarte interesant relatat de „Az Est” cu prilejul acestei vizite:

Doi convalescenți, soldați de rând, stăteau lângă paturile lor, când M-Sa ajunge în dreptul lor. Întrebându-i de ce naționalitate sunt, I-au răspuns, că sunt români. Maj-Sa. S'a arătat părerea de rău că nu știe bine românește. Deoarece însă unul dintre ei era din Bucovina și știa puțin nemțește, iar cellalt fiind din Ardeal știa ceva ungurește Maj-Sa a vorbit cu ei nemțește și ungurește.

Când s'a depărtat apoi, împăratul, cei doi soldați români au erupț în urale. „Să trăiască împăratul, Dumnezeu cu dânsul”...

Cum au intrat Rușii în Lemberg.

Ziarele din Cracovia și Posen dau amănunte detaliate despre ocuparea Lembergului de către Ruși înzistând asupra modului uman, cum aceștia au luat orașul în stăpânire. Joi în 3 Septembrie n., la 3 ore după amiază — scriu acestea z'are — au intrat Rușii în Lemberg. Guvernorul al orașului a fost numit generalul Rudski, care și a fost imediat vizitate de rigoroze la școlile bisericești de toate confesiunile din oraș. Dintre reprezentanții autorităților civile generalul-guvernator a aflat în oraș pe ajutorul de primar Dr. Rutovski, Dr. Stani și Scheicher. După ce i-a luat jurământul ajutorului de primar Dr. Rutovski, generalul l'a făcut responsabil pentru mersul lăisat al vieții publice precum și pentru liniștea orașului. Deasemenea a adus la cunoștința publicului din Lemberg, că nu are să se teamă de nimic, cât timp va fi în liniște căutând să îndeplinească tot ce ar putea da anză la neînțelegeri.

În oraș a rămas numai un batalion ruseesc pentru menținerea ordinii. Rușii s'au poartă cinstit; toate consumațiile se plătesc cu bani gata și se îngrijesc în deosebi, ca să nu se întâmple nici un abuz în această privință. De asemenea se îngrijesc autoritățile militare rusești, ca țărani ruteni, cari s'au atașat de prin diferite sate la armata rusească să se poarte corect reținându-i de la abuzuri și jefuri. Edificiile mai însemnate din Lemberg sunt sub pază militară. Orașul nu e amenințat de nici o primejdie. Toți se tem însă, că orașul va suferi în luptele apropiate, deoarece Rușii de aici se pregătesc pentru o defensivă rezistentă. Dintre jurnalele din Lemberg apar și pe mai departe: „Slovo Polskije”, „Gazeta Wiceroa” și „Curier Lwowski”. Dintre cele 81 de căpitane ale Galiției douăzeci și unul au ajuns până cu ziua de 30 August n. a. c. în mâni rusești.

De la Academia Română.

„Epoca lui Const. Brâncoveanu și datoria Academiei”.

Academia Română a ținut Vineri o ședință publică sub președinția d-lui I. Negruzzi. Deschizându-se ședința d-sa anunță că după pierderea regretatului membru corespondent Pompiliu Eliade. Academia e dia nou încercată prin dispariția prematură a profesorului de teologie Nicolae Dobrescu.

Des de apoi cuvântul d-lui profesor Nicolae Iorga spre a-și desfășura conferința anunțată.

Constantin Brâncoveanu, spune d-sa, n'a fost numai un otitor de biserică ci și prevăzător gospodar al intereselor Valahiei și ale neamului românesc.

În timpul lui, pe la 1700, s'au tipărit lucrări de valoare: Cronica Domniei lui Constantin Brâncoveanu; traducerea Bibliei, etc.

Tot în această epocă au apărut lucrări de adevărată artă tipografică.

Este de datoria Academiei Române să păstreze tot ceea ce a rămas de la Brâncoveanu, să adune tot ce e cu putință de adunat, căci face act al trecutului și are însemnătatea lui pen-

tru fixarea și îndrumarea unei tinere civilizații.

D-l Iorga încheie spunând:

În vremuri cumplite, tronuri se dărâmă, cad capete care au purtat sceptrul domniei, societăți întregi se turbură și deoară; incultura și imoralitatea se întinde acolo unde a fost odată cinstită truda pentru luminarea minților omenesci.

Dar când zidurile se sfărâmă și oțelul se frânge, acel gingaș mijloc al omenirii, care e cartea, se păstrează ca prin voința nebiruită a acelor puteri prin cari între răutățile și trivălitățile vieții suntem uneori idealști și buni și scriptura mântuitoare de primejdie vorbește la ceasul ei despre măreția și sfințenia lucrurilor cari au fost.

E-a.

Scrisoare din Turda.

August 1914.

Căldura pe care o împrăștiă strălucitoarele raze de soare începe să devină tot mai domoală, iar nopțile să fie mai lungi și răcoroase. Arșița soarelui nu te mai străpunge așa ca în Iulie sau August. Castanii din marginea de drum încep să desbrace frumosul veșmânt și frunzele palide, mănate de puterea vântului rece, astupă frumosele cărări. Totul ne spune că toamna e aici...

Nici când — poate niciodată — nu ne-a fost să ajungem o toamnă atât de tristă și posomorâtă ca cea de acum. Groznicul război — în a cărui horă e cuprinsă aproape întreaga Europă — ne umple inimile de groază. Când ne gândim la cei cari au căzut pe câmpul de luptă și când vedem pe acei răniți cari rățâcesc și pe acei — suflotul ni-se umple de durere, și gânduri negre ne cuprind, când ne gândim la ziua de mâine... O mică mângâiere avem în povestirile ce ni-le spun cei câțiva soldați români răniți, despre curajul cu care eție să lupte soldatul român, când e vorba de apărarea pământului unde s'a născut.

Laudă să cuvine în deosebi fruntașului nostru Dr. Valer Moldovan, care zilnic cercetează pe răniți, stă cu ei de vorbă, îi mângăie, dându-le numeroase cărți și ziare, ca să citească.

Dar văzând plină frumoașă a d-lui Dr. V. Moldovan, mă întreb: unde-o oare cellalți fruntași din Turda?

Ca și în celelalte orașe așa și aici — înscrierile școlare s'au terminat la toate școlile. Am însă o observare. Dl director a aflat de bine, ca să respingă pe mai mulți români, apostrofându-i cu vechiul epitet de „olăh”. Ba a mers până acolo dl director de și pe băieții cari au fost în cuartier la români la făcut să se mute la gazde străine. Se poate oare ca să mai existe în aceste clipe de grea încercare un om, a cărui suflet să fie orbit de atâta patimă? E trist și regretabil, că azi când sângele curge pârău să mai face astfel de politică, care poate fi cea mai puternică otrăvă sufletească.

— Căteșem mai în vară prin ziare, că în Turda s'a deschis o librărie românească asortată cu cele mai nouă cărți literare românești. Bucuria noastră a fost mare. Eram mândri că în acest orășel avem acum pe lângă cele două bănci românești și pe lângă cei câțiva avocați și studenții dela școli, o librărie românească. Corespondentul acestui ziar, într'un număr din trecut, a adus din nou această cunoștința publicului din loc și jur, rugând mai ales preoțimea și pe învățători să sprijinească această nouă întreprindere.

Ca lumea românească să albe cel puțin o palidă icoană a „sprijinului” ce-l dă preoțimea română — onoare excepțională, cari sunt foarte rari — las să urmeze următoarele:

Un preot român gr. cat. A. N. din A. să prezintă înainte cu câteva săptămâni la librăria „Poporală” din loc. Cere ca să i-se tipărească mai multe plicuri și totodată comandă mai multe cărți de literatură, pe cari încă le dă la compactare, apoi spune vânzătorului ca să i le trimită rambursat. După ce toate au fost împrăvite, pachetul s'a trimite rambursat. Dar Sf. Sa așa să vede că nu a avut lipsă de nimic și a voit numai ca să facă spese tinere librării, care luptă cu cele mai mari greutăți aici în centrul acesta ungureș, și a respins, pachetul cu toate rugărilor din partea librării.

De celelalte preoți, cari trec fără să privească frumosa vitrină aranjată cu cărți românești nu mai amintesc. Îi las deocamdată să-și potreacă în liniște la hotelul Bothá!

Cele de mai sus, le-am adus la cunoștința on. cetitorii, numai ca să vadă cum știm noi prețul întreprinderile românești.

Vede.

Aviatorii francezi împușcă — cu săgeți. Aviatorii francezi au introdus un interesant anacronism în desfășurarea războiului actual, care se dă cu mijloace atât de... hipermoderne. Ei s'au relorsat la armele simple ale vechilor popoare tot atât de iscusite în meșteșugul războaielor, dar cari nu cunoșteau uriașă putere distrugătoare a tunurilor cu tir repede de azi și nici a diferitelor materii explozibile, ci se mulțumeau cu săgeata, ai cărei vâjâit îi aseamănă bunul Homer cu suflul turbat al vânturilor scăpate din burduful puternicului lor rege Eol.

Aceste arme primitive însă s'au dovedit destul de primejdioase. După cum află revista „Medicinsche Wochenschrift” din München dintre 50 de săgeți, câte au căzut din văzduh asupra unui regiment german, 15 au nimerit. Dintre aceste una căzând în capul unui soldat l'a omorât imediat. Câteva au cauzat răni uortale. Celelalte au cauzat răni mai ușoare.

Stenkiewicz nu este prizonier. Din Viena se comunică: Știrea răspândită din Petrograd, care anunța că laureatul premiului Nobel, poetul național polonez Henric Stenkiewicz, s'ar afla printre prizonierii făcuți de austriaci în Polonia rusă, nu corespunde adevărului. De fapt d. Stenkiewicz e la Viena, dar nu ca prizonier, ci din potrivă pe deplin liber și este sărbătorit de conaționali săi și de intelectuali. (A. R.)

Principele George al Serbiei rănit în luptă. Din Niș, se anunță că Principele George al Serbiei, a fost rănit când ataca pe dușman, la asalt, în campul batalionului său din regimentul 5 infanterie. Principele a fost rănit de un glonț, care i-a pătruns lângă șira spinării, eșind la vintrea dreaptă Rana, totuși nu inspiră nici o neliniște. Principele George e îngrijit la ambulanța și va fi transportat mâine la Krupanje.

Principele de Valles vrea să însoțească corpul expediționar. Se telegrafiază din Londra, că principele de Valles a cerut voia să însoțească corpul expediționar englez în Franța. Lordul Kitchener a informat pe rege că nu ar fi încă prielaje pentru tânărul principe să meargă la front de oarece nu a terminat încă instrucția sa militară.

Schimbul listelor prizonierilor. Din Viena se anunță: Crucel roșii austro-ungare i-a succes se obțin un acord între crucea roșie rusă, sârbă și austro-ungară, care asigură schimbul reciproc al listelor prizonierilor.

Patru-a avut și — l'a dat pe toți patru. Marea tragedie, care se joacă cu o îndrăzneală atât de frivolă pe vastele câmpii înroșite de sânge ale Europei, lăsa în urma sa mil și mil de tragedii, ce-ți sgudule până și cele mai tainice cute ale sufletului... Și moale rubrici de prin diferite ziare continuă a defila pe dinaintea cetitorului prezentând un întreg caleidoscop de drame și tragedii cari de cari mai emoționante. Prindem un episod:

Presa berlineză înregistrează tragedia unei familii din Capitala Germaniei. O femeie văduvă originară din Elveția a fost măritată de două ori, dar i au murit amândoi bărbații. Soțul dintâi i-a fost francez și de acesta i-au rămas doi copii. A doua oră s'a măritat după un mare fabricant neamț, care murind i-a lăsat iarăș doi copii. Acum când a izbucnit războiul, toți patru fii și fiică au fost chemați sub steag: cei doi dintâi în armata franceză, — ca cetățeni francezi, — iar doi în armata germană.

Astfel cei patru copii au trebuit să lupte unul în contra altora în cele două tabere uriașe îndujmănite de moarte. Și pentru ca tragicul să fie complet biata văduvă a primit mai dăunzâi două avizuri din cele două tabere, că toți patru fii ei au căzut morți pe câmpul de luptă...

Trimiterea de pachete soldaților. Ministrul comun de război a admis, ca de-acum înainte să se poată trimite soldaților de pe câmpul de război pachete până la greutatea de 10 kilograme. În aceste pachete nu se pot însă trimite decât bucăți de haine și de echipament. Pachetarea se poate face în pânză impermeabilă sau în lădițe de lemn.

Sufragetele voluntari. Cunoscuta sufragetă mis Hoverfield, organizează un corp de armată de femei-voluntari. Acest corp de amazone se va pune la dispoziția guvernului englez pentru apărarea patriei. Amazonele Angliei vor primi o instrucțiune militară de trei luni, vor avea desemenea uniforme, care vor costa câte 50 franci, și fiecare amazonă e obligată să și-o procure pe cheltuiala ei.

Aviz. Erminy Herter nasc. Albrech și-a reluat oarele de pian și cântări dela 1 Septembrie. Informații Piața prundului Nr. 18.

Apollo Bio. Program pentru Joi și Vineri: Serată Susanne Grandais. Dramă în 3 acte: „Trădătorul” în rolul principal cu Susana Grandais. — Domnul Consulceec Comedie în 3 acte. În rolul principal: Carl Alstrupp. — Secerișul (vederi). — Jertifa fotografiei (Umor).

Numeri Mercuri și Joi, săptămâna viitoare, Actualități din războiul european.

Odăi mobilate și intertenție. În Cluj Str. Iokai Nr. 11 etajul I se găsec de închiriat odăi mobilate și cost întreg pe lângă cele mai favorabile condițiuni. Odăile sunt luminoase, sănatoase și se află în apropierea universității, bibliotecii și a pieței.

Aviz tinerimei noastre universitare. 17-x.

O vorbă de cinste.

— Sprijiniți industria românească. —

— În atențiunea d-lor studenți dela școlile medii române gr. or. din Brașov precum și a On. d-lor părinți. —

În pragul noului an școlar al școlilor medii gr. or. române din Brașov îmi iau voie cu tot respectul să atag atențiunea d-lor studenți, precum și a On. d-lor părinți asupra următoarelor:

În anii școlari din urmă subsemnatul a avut onoarea de a se bucura de încrederea generală a tuturor dd. studenți, cari au studiat la școlile medii rom. gr. or. de aici aprozionalăndu-se majoritatea covârșitoare a d-lor exclusiv numai din atelierul meu cu uniformele școlare impuse de On. autorități gimnaziale. Această încredere, de care am onoare a mă bucura atât în cercurile d. studenți cât și a On. d-lor părinți am putut să o câștig numai prin serviciul calant, conștientos, efin și bun, pe care am ținut să-l am întotdeauna înaintea ochilor.

Uniformele școlare confecționate în atelierul meu românesc sunt nelutecute, atât ca și calitate, cât și modul de confecționare.

D-nii studenți, cari vin prima oară la școlile medii române de aici, precum și la școala comercială superioară românească, se vor convinge dela dd. colegi mai vechi al Dior despre modul cum se confecționează uniformele școlare în atelierul meu. Încât pentru efinitatea, cu care confecționez aceste uniforme în să spun, că lucrez în casa mea proprie, iar întreprinderea mea stă pe bazele cele mai solide, astfel că nu sunt silit să recură la speculații păcatoase de negustor de ocazie. Afară de aceea materialul mi-l procur direct din mâna primă cu prețuri mai efine ca și acela, cari din cauza situației materiale stabe sunt siliți să-și procure pe credit material stăb și scump. De sine luteles deci, că subsemnatului i se dă posibilitatea să confecționeze uniforme de cea mai bună calitate cu prețuri mult mai efine ca și alții, cari vânează numai afaceri de ocazie.

În atelierul meu se lucră numai stofe de cea mai trainică și fină calitate. Uniformele se confecționează din stofă de Kamgar fină, efină și durabilă.

Prețurile le fac potrivit mărimii vestimentelor și cât mai efin posibil.

Principiul meu e: să lucrez cinstit, prompt pe lângă prețuri moderate și fără de intențiile de speculă ale oclamagiilor fără inimă.

Sperând, că d-nii studenți precum și On. Dior părinți vor voi să se convingă despre adevărul celor spuse de mine onorându-mă cu prețioasele dlor comande,

Semnez cu deosebită stimă: Gheorghe Szöcs croitor civil și militar.

Brașov. Strada Mihail Weisz Nr. 10. Telefon Nr. 488. 3-3.

Posta Redacției.

Dlul S. in L,

„Expediția de pedepsire” pe care a întreprins fermecuta bicioșă asupra mult încercatului „om de afaceri” din loc a fost primită cu unanimă satisfacție de toate popoarele locale.

D-na ne dai multe note de spirit în schița „conflagrația locală” — dar spațiul fiindu-ne reținut de conflagrația generală nu ne putem ocupa prea mult de spinarea prea esperiată a nenorocosului micro-man(ol).

Proprietar:

Tip. A. Mureșianu & Branișce & Comp. redactor responsabil: Ioan Lacea.

In laboratorul de analize chimice, microscopice și bacteriologice al Dr-ului Aurel Dobrescu, medic de spital, specialist în boalele interne se efeptuiesc: analize de urină, sânge, sucuri gastrice, scuipat, secrețiuni etc. Consultați ni: zilnic dela 11 — 3 oare d. a. Brașov, Piața mare (Târgul-Cailor Nr. 4) Numărul telefonului 271. (10-15)

Restaurant-grădină

„Schneiderzwinger”

lângă băile săsești. — Târgul Cailor.

Bucătărie escelentă ardelenască. Se pot face abonamente la prânz săptămânal și lunar. Prânz pe zi (supă, rașol și friptură după listă) 1 cor. 20.

Bere proaspătă, vinuri bune.

Serviciu prompt.

Rog, ca on. public și stim. oaspeți din România să-mi sprijinească întreprinderea mea.

Ou stimă

Traian Surd, restaurator.

33-100

Nc. Mag. 16495/1914.

Licitațiune cu oferte!

pentru asigurarea dării în întreprindere a lucrărilor necesare la reguirea parțială canalului numit „Grăf” lângă podul la livadla postii din Brassó.

Spre a asigura lucrările necesării care are să fie efeptuite în timp de 90 zile la facerea numitului canal, se va ținea licitație publică cu oferte în 24 Septembrie 1914 la 10 oare a. m. în despărțământul III magistratual — a-facerei economice.

Condițiunile de licitație, lucrările de prestat specificate, măsurătoarele prealabile, și planurile, toate sunt espuse și se pot lua în vedere — până'n ziua ce premergă zilei de licitațiune — în l calitățile oficiului inginerilor orășenești totdeauna în oarele antemeridiane. Tot acolo se poate căpăta și modele de ofertare, și măsurătoarele prealabile.

Ofertele trimise în scris trebuie să fie închise în cuverte și prevăzute cu adresa: Ofertare la lucrările pentru reguirea parțială a canalului „Grăf” și astfel trimise pe adresa șefului despărțământului III magistratual până la termenul arătat mai sus sau predat direct șefului despărțământului poate fi însă trimise și cu poșta, pe adresa magistratului orășeneș, însă atunci trebuie data mai de vreme la poștă.

Brassó, în 2 Septembrie 1914.

2-2

Magistratul orășeneș.

J. L. & A. HESSAIMER

casă fondată 1843

BRAȘOV

„La leul alb”.

Mare deposit en gros și en detail de coloniale, vâpseli și bumbăcării, bonboane fine de tot felul, ciocolate diferite și cacao, sardele indigene și franțuzești.

Instalațiune proprie pentru prăjitul cafelei, precum și vânzare pentru cafea turcească.

Zilnic în deposit cafele proaspăt prăjite.

Ionel Ciucășel

croitor de haine bărbătești

Brașov,

Târgul Florilor 18.

11-50